

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 lutego 2020 r.

ZP-KNPS.431.6.48.2019.HS

Pani
Bożena Dżugaj
Kierownik
Miejskiego - Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Twardogórze

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 25 – 26 listopada 2019 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, kontroler przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Twardogórze mieszczącym się przy ul. Wielkopolskiej 11, 56-416 Twardogóra, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 25 listopada 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2019 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Bożena Dżugaj zatrudniona od dnia 1 sierpnia 1990 r. na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze, która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w tym okresie.

Podpisany przez Panią w dniu 21 stycznia 2020 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowością działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 6, 7, 8, 9 i 16a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Ustalono, że Kierownik Ośrodka nie posiada upoważnienia do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Gmina Twardogóra nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),

- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Twardogóra nie realizuje zadania z art. 17 ust. 2 ustawy, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2).

Gmina nie prowadzi domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym (zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Osoby wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowane były zgodnie z wnioskiem strony lub do domu pomocy społecznej na terenie województwa dolnośląskiego, w którym są wolne miejsca.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy, które dotyczy wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Gmina nie realizuje zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 6, 7 i 8 bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

W Gminie Twardogóra zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców nie było realizowane. Pracownicy socjalni zatrudnieni w M-GOPS w Twardogórze informowali osoby o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz udzielali pomocy w przygotowaniu pozwu o ustalenie alimentów. W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy i stopnia niepełnosprawności. Pracownicy socjalni udostępniali druki, udzielali informacji i pomagali wypełniać oraz kompletować dokumenty.

Kierownik M-GOPS w Twardogórze składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik M-GOPS w Twardogórze spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi zatrudnieni w M-GOPS realizujący pracę socjalną w środowisku.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Twardogóra zamieszkały na dzień kontroli przez 12 699 mieszkańców, w tym 128 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Twardogórze na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy (3 etaty) realizujących pracę socjalną w środowisku.

Średnie miesięczne wynagrodzenie zasadnicze brutto w przeliczeniu na etaty w ośrodkach pomocy społecznej województwa dolnośląskiego (wg stanu na dzień

30 kwietnia 2019 r.) na stanowisku specjalisty pracy socjalnej (ogółem) wynosiło 3 224,48 zł, natomiast starszego pracownika socjalnego - 3 079,72 zł.

W M-GOPS w Twardogórze średnia płaca zasadnicza brutto za miesiąc październik 2019 r. dla specjalisty pracy socjalnej i starszego pracownika socjalnego była niższa od wskazanej średniej wojewódzkiej. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, także w zakresie wynagrodzenia pracowników, należy do zadania własnego gminy. W związku z ciągłym przeobrażaniem zawodu pracownika socjalnego z uwagi na czynniki społeczne, ekonomiczne i demograficzne oraz dużym obciążeniem psychicznym, jak i szeregiem trudności i zagrożeń z jakimi na co dzień spotykają się pracownicy socjalni ich praca powinna być należycie wynagradzana, uwzględniając jej specyfikę oraz rozszerzające się zakresy obowiązków.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Twardogórze spełnia wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby osób i rodzin objętych pracą socjalną tj. 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 50 osób i rodzin objętych pracą socjalną.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono nieprawidłowość:

1. brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Podjąć działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).

Termin wykonania: 30.06.2020 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Twardogóra
- 2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

